

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119201278
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3119201278.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcu P., zastúpeného Y. proti žalovanému P., o zaplatenie 6.092,70 Eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 3.júna 2021 č. k. 11C/7/2019-108, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 3.júna 2021 č. k. 11C/7/2019-108 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 5.483,43 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia 6.092,70 Eur z titulu náhrady škody, zamietol. Rozhodol, že žalobca „má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 80%, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením“. Vychádzal zo skutkového zistenia, že A. (zamestnanec žalovaného) bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.11.2018 sp. zn. 3T/68/2017 uznaný za vinného, že dňa 15.12.2016 v čase o 21:32 hodine počas služby v S. na ulici O. C. v objekte E. pred miestnosťou číslo XXX (miestnosti pre zadržané osoby) po tom, čo žalobca nereagoval na jeho opakované výzvy, aby vstúpil do miestnosti pre zadržané osoby, tohto slabým úderom pravej ruky otvorenou dlaňou do oblasti hrudníka udrel, chcel prinútiť, aby vošiel do miestnosti pre zadržané osoby, na čo žalobca padol do tejto miestnosti, na ktorej boli otvorené dvere na chrbát a temeno hlavy v dôsledku narušenia stability zapríčinennej prítomnosťou známok opitosti, čím poškodenému spôsobil zranenia, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu vo Fakultnej nemocnici v S., pričom došlo k poškodeniu pre život dôležitého orgánu (mozgu) a v dôsledku poranení bol žalobca závažným spôsobom obmedzený v obvyklom spôsobe života po dobu 42 dní a viac, teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa § 48 odsek 3 písmeno g) Zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície a § 8 odsek 1 zákona číslo 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore), čím spáchal prečin ublíženia na zdraví a bol odsúdený na peňažný trest vo výmere 600 Eur. O nároku žalobcu na náhradu škody trestný súd nerozhodoval, uviedol, že žalobca si nemôže uplatňovať nárok na náhradu škody voči obžalovanému, ktorý bol v čase spáchania skutku v služobnom pomere, ale voči jeho služobnému úradu. V zápisnici o výsluchu svedka - žalobcu zo dňa 15.03.2017 si žalobca ako poškodený riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody. Podľa znaleckého posudku zo dňa 10.01.2017 vypracovaného znalcom v odbore zdravotníctvo a farmácia P. U. S. bola náhrada za bolesť stanovená bodovým ohodnotením celkovo vo výške 345 bodov, čo pri

hodnote bodu vo výške 17,66 Eur zodpovedá žalovanej sume. Tieto skutočnosti žalovaný nerozporoval. Konkrétne zranenia, ktoré žalobca utrpel v príčinnej súvislosti s konaním zamestnanca žalovaného, sú podrobne opísané vo výrokovvej časti odsudzujúceho trestného rozhodnutia a v občianskoprávnom konaní je súd viazaný aj výrokom o vzniku konkrétnej ujmy na zdraví žalobcu spôsobenej v dôsledku protiprávneho konania žalovaného. K tomu citoval uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31. augusta 2004, sp. zn.

25 Cdo242/2004. Súd prvej inštancie v plnej miere prebral právnu a skutkovú časť právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 3T/68/2017 zo dňa 27.11.2018, prevzal, aký skutok sa stal, kto ho spáchal, aká ujma na zdraví bola týmto skutkom poškodenému spôsobená, príčinnú súvislosť a zavinenie odsúdeného, ktorý bol v služobnom pomere k žalovanému. Súdu je všeobecne známa skutočnosť, že Štatistickým úradom SR bola zistená priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2015 vo výške 883,- Eur, z čoho 2% v sume 17,66 Eur predstavujú hodnotu jedného bodu. Pri počte bodov 345 tak celková výška náhrady za bolesť je na úrovni 6.092,70 Eur. Konštatoval, že v danej veci je nesporné, že nejde o prípad škody spôsobenej úmyselne, ku škode došlo z neobstaranosti vo forme nevedomej neobstaranosti. V zmysle § 450 Občianskeho zákonníka zohľadnil, že pri vzniku škody (podľa znaleckého posudku zo dňa 10.01.2017) mal žalobca narušenú stabilitu tela vzhľadom na to, že u neho boli prítomné známky opitosti a i pri dotyku tela alebo náraze dlane rukou aj najmenšej intenzity došlo k jeho pádu na zadnú časť tela.

K nechránenému pádu prispelo najmä požitie alkoholických nápojov, pričom žalobca pri páde nezapojil ochranné mechanizmy, ako je možnosť zachytenia sa pevných častí v mieste pádu alebo zapaženie horných končatín, ktoré by pri páde tlmiли intenzitu pádu s tým, že násilie, ktoré zapríčinilo pád žalobcu na podlahu bolo malej intenzity. Bol zaznamenaný abstinenčný syndróm, ktorý bol v príčinnej súvislosti s chronickým požívaním alkoholických nápojov žalobcom. Poukázal, že i v citovanom trestnom rozsudku trestný súd konštatoval, že na následku sa podieľal v nezanedbateľnej miere aj stav žalobcu, ktorý bol značne pod vplyvom alkoholu. Súd prvej inštancie zhrnul, že je možné prisvedčiť tvrdeniu žalovaného, že ak by žalobca nebol pod vplyvom alkoholu vôbec, resp. ak by žalobca nebol pod vplyvom alkoholu do takej miery, že by sa nepohyboval nekoordinovane, nepadal, nebol neschopný včas a správne reagovať na vonkajšie zmyslové podnety, k takémuto pádu, resp. k takémuto úrazu mozgu by nemuselo dôjsť. Uvedené skutočnosti i pri akceptovaní tvrdenia žalobcu, že povaha práce škodcu si vyžaduje náležitú rozvahu a obozretnosť, považoval za skutočnosti takého charakteru, ktoré sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa a v súlade s preventívnym a reparačným pôsobením právnej úpravy náhrady škody znížil rozsah náhrady škody o 10%. Na základe uvedeného žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody za bolesť v sume 5.483,43 Eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Vo výroku o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. Vec právne posúdil podľa § 488, § 489, § 494, § 444, § 450 Občianskeho zákonníka a § 3 ods.1,2, § 5 ods.1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal žalovaný včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd „rozsudok v rozsahu napadnutého výroku I. a v nadväzujúcom výroku III. zmenil tak, že vo výroku I. a v nadväzujúcom výroku III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.“ Žalovaný svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov Namietal porušenie svojich procesných práv postupom súdu prvej inštancie, ktorý podľa neho rozsudok nepresvedčivo a nezrozumiteľne odôvodnil, pretože mu z rozsudku nie je zrejmé, na základe akého „klúča“ znížil rozsah náhrady škody práve, resp. iba o 10 % z požadovanej náhrady. Tiež namietal, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vzhľadom na okolnosti, za ktorých škoda vznikla, vysokú mieru účasti žalobcu na následku, na skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie zohľadnil pri priznaní náhrady škody, je toho názoru, že 10 % zníženie náhrady žalobcom uplatnenej škody je neprimerane nízke. Navrhoval odvolaciemu súdu, aby v zrušujúcom rozhodnutí „vyslovil právny názor zohľadňujúci jeho argumentáciu“.

3. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a k odvolaniu uviedol, že s tvrdeniami odvolateľa nesúhlasí, napadnutý rozsudok obsahuje dostatočné a riadne odôvodnenie, spĺňa všetky zákonné náležitosti, vychádza zo zákona a nie je nepreskúmateľný alebo arbitrárny. Podľa názoru žalobcu sa súd riadne vysporiadal so všetkými tvrdeniami strán, nimi navrhovanými dôkazmi a odôvodnil svoje rozhodnutie presvedčivo poukazujúc na relevantné ustanovenia zákona, ktoré v danej veci správne aplikoval. Žalobca nepovažuje za potrebné reagovať na všetky skutočnosti uvádzané v odvolaní žalovaného, nakoľko odvolanie žalovaného nie je dôvodné a žalovaný v ňom ani neuvádza žiadne iné skutočnosti, resp. názory než tie, ktoré už v konaní pred súdom prvej inštancie prezentoval a s ktorými sa súd prvej inštancie v rozsudku aj náležite vysporiadal. K námietke žalovaného o neprimeranosti 10%

zníženia náhrady škody upozornil, že civilný sporový proces je kontradiktórny a je zodpovednosťou sporovej strany, aby svoje tvrdenia aj hodnoverne preukázala, čo podľa neho žalovaný nesplnil.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že sa s uvedenou argumentáciou žalobcu nestotožňuje, pričom zdôrazňuje, že súd prvej inštancie sa na základe vykonaných dôkazov stotožnil s argumentáciou žalovaného, že v danom prípade sú splnené podmienky na uplatnenie moderačného práva súdu na zníženie zistenej výšky škody. Nakoľko právna argumentácia prezentovaná ním v konaní nebola podľa jeho názoru zo strany prvoinštančného súdu jasne aplikovaná, v plnom rozsahu sa pridrižiava svojho odvolania a taktiež všetkých svojich predchádzajúcich vyjadrení a podaní.

5. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že s prezentovaným právnym názorom žalovaného nesúhlasí, pričom rozsudok je podľa jeho názoru náležite zdôvodnený, dostatočne presvedčivý, správny a zákonný.

6. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

7. Odvolací súd predovšetkým poznamenáva, že žalovaný ani vo svojom vyjadrení k žalobe, ani v odvolaní určito a presne nevyčíslil svoju obrannú žiadosť, teda neuviedol, akú výšku zníženia náhrady škody požaduje, resp. akú sumu náhrady škody považuje za primeranú. Jeho odvolací návrh je navyše nezrozumiteľný a zmätočný aj preto, že žalovaný v odvolaní požaduje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu „zmeniť tak, že sa ruší“. Podľa § 388 C.s.p. však odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Povinnosťou žalovaného bolo preto uviesť ako navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť, t.j. ako má podľa neho znieť výrok zmeneného rozsudku (aj s uvedením konkrétnej výšky požadovaného zníženia náhrady škody, ktoré však od počiatku sporu u žalovaného absentuje).

8. K jednotlivým námietkam odvolací súd uvádza, že neobstojí argument žalovaného o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu preskúmateľný, pretože obsahuje dôvody, resp. argumentáciu, pre ktorú súd prvej inštancie dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti žaloby a v danej výške, rovnako obsahuje ustanovenia právnych predpisov, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav veci a tieto aj náležite interpretoval. Súd prvej inštancie teda venoval náležitú pozornosť nielen zisťovaniu rozhodujúcich skutkových okolností, ale aj vec náležite právne posúdil a svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil.

9. Použitie ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa vlastnej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, neobmedzeného okruhu okolností, ak ich možno subsumovať pod pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Tento pojem nie je definovaný v Občianskom zákonníku ani v iných občianskoprávných predpisoch a na posúdenie, či sú konkrétnom prípade takéto dôvody dané, zákon stanovuje len príkladom hľadiská, takže súd môže v odôvodnených prípadoch použiť moderačné právo aj na základe iných okolností. Zákon neustanovuje všetky kritériá, ktorými je naplnený pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“ a ktorými sa musí merať primeranosť zníženia náhrady škody, ani nevyžaduje splnenie všetkých demonštratívne vymenovaných hľadísk (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 31.01.2008, spis č. 25 Cdo 691/2006, spis C 5797).

10. Zmyslom tzv. moderačného práva súdu je zmierniť dopad povinnosti na náhradu škody na škodcu, ak by uloženie povinnosti v celom rozsahu predstavovalo neprimeranú tvrdosť s prihliadnutím na všetky okolnosti. Východiskom tohto ustanovenia je úvaha, že v niektorých prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde bola neúmyselne spôsobená škoda, by uloženie povinnosti nahradit škodu v celom rozsahu bolo v rozpore s preventívnymi a reparačnými účinkami zodpovednosti za škodu a zásadami spravodlivosti (rozsudok Najvyššieho súdu z 03.01.2008, spis č. 25 Cdo 691/2006, uverejnený v časopise Právní rozhledy č. 11/2008 s. 412).

11. Súd prvej inštancie v ods. 27 odôvodnenia rozsudku opísal skutočnosti, ktoré považuje za skutočnosti takého charakteru, že naplňajú pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“, ktorých existencia je nevyhnutným predpokladom pre zníženie náhrady škody v zmysle aplikovaného § 450 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v uvedenom odseku uviedol, že zohľadnil stav žalobcu pri vzniku škody, zistenie, že mal narušenú stabilitu tela vzhľadom na to, že u neho boli prítomné známky opitosti a i pri dotyku tela alebo náraze dlane rukou aj najmenej intenzity došlo k jeho pádu na zadnú časť tela. Zároveň uviedol, z akého dôkazu túto skutočnosť zistil (podľa znaleckého posudku zo dňa 10.01.2017), poukazoval na zhodný názor trestného súdu vyjadrený v odôvodnení rozsudku (stav žalobcu pri vzniku škody), ktorým bol zamestnanec žalovaného uznaný za vinného, a uviedol, čo zvažoval pri určení výšky primeraného zníženia (aby bolo v súlade s preventívnym a reparačným pôsobením, povahu práce škodcu - zamestnanca žalovaného, ktorá si vyžaduje náležitú rozvahu a obozretnosť). Je potrebné zobrať do úvahy aj okolnosť, čo súd prvej inštancie aj urobil, že žalobca bol predvedený pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohrozenia pod vplyvom alkoholu, o čom mal zamestnanec žalovaného vedomosť a mal tomu prispôbiť svoje správanie.

12. Citované rozhodnutie tak obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

13. Ústavný súd (IV. ÚS 252/04) opakovane konštatuje, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania (teraz strany sporu - pozn. odvolacieho súdu) a ak tento v konečnom dôsledku nie je úspešný, za predpokladu, že napadnuté rozhodnutie súdu je v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivé súdne konanie nepatrí právo účastníka konania (teraz strany sporu - pozn. odvolacieho súdu), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov.

14. Žalovaným uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť.

15. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

16. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).